

Hitaveita Suðurnesja
Egill Sigmundsson
Brekkestíg 36
230 Njarðvík

2002050027
2000; 2300; 9310

Reykjavík, 13. júní 2002
/--

**Efni: Reykjanes-Svartsengi, háspennulína, 220 kV, Grindavík og Reykjanesbæ.
Ákvörðun um tillögu að matsáætlun.**

Í samræmi við 8. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum er hér kynnt niðurstaða Skipulagsstofnunar um tillögu Hitaveitu Suðurnesja að matsáætlun um lagningu 220 kV háspennulínu frá fyrirhuguðu raforkuveri á Reykjanesi að aðveitustöð við 132 kV línu Svartsengi-Fitjar.

Skipulagsstofnun barst með bréfi Línuhönnunar dags. 13. maí 2002 tillaga Hitaveitu Suðurnesja að matsáætlun:

Hitaveita Suðurnesja. Reykjanes-Svartsengi, háspennulína, 220 kV.
Línuhönnun, verkfræðistofa. 13. maí 2002.

Skipulagsstofnun leitaði umsagnar um tillögu framkvæmdaraðila hjá eftirtöldum aðilum í samræmi við 8. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum: Grindavíkurkaupstað, Reykjanesbæ, Ferðamálaráði, Fornleifavernd ríkisins, Heilbrigðiseftirliti Suðurnesja, Hollustuvernd ríkisins, iðnaðar- og viðskiptaráðuneytinu, Löggildingarstofu og Náttúruvernd ríkisins. Skipulagsstofnun kynnti tillöguna einnig með fréttatilkynningu og á heimasíðu stofnunarinnar.

Skipulagsstofnun bærust umsagnir og athugasemdir frá eftirtöldum aðilum: Grindavíkurkaupstað með bréfi dags. 29. maí 2002, Reykjanesbæ með bréfi dags. 29. maí 2002, Ferðamálaráði með bréfi dags. 3. júní 2002, Fornleifavernd ríkisins með bréfi dags. 22. maí 2002, Heilbrigðiseftirliti Suðurnesja með bréfi dags. 27. maí 2002, Hollustuvernd ríkisins með bréfi dags. 3. júní 2002, iðnaðar- og viðskiptaráðuneyti með tölvupósti dags. 7. júní

2002, Löggildingarstofu með bréfi dags. 23. maí 2002 og Náttúruvernd ríkisins með bréfi dags. 30. maí 2002. Athugasemd barst frá Bláa lóninu með bréfi dags. 29. maí 2002. Skipulagsstofnun bærust einnig frekari upplýsingar frá framkvæmdaraðila í kjölfar umsagna og fyrirspurna stofnunarinnar með bréfum dags. 28. maí og 3. júní 2002 og með tölvupósti dags. 10. júní 2002.

NIÐURSTAÐA SKIPULAGSSTOFNUNAR

Í samræmi við 8. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum hefur Skipulagsstofnun farið yfir framlagða tillögu framkvæmdaraðila að matsáætlun ásamt þeim umsögnum og athugasemdum sem borist hafa stofnuninni. Skipulagsstofnun fellst á tillögu framkvæmdaraðila að matsáætlun með þeim viðbótum sem koma fram í svörum framkvæmdaraðila dags. 28. maí, 3. og 10. júní 2002 og með eftirfarandi athugasemdum.

Áhrifasvæði

Í tillögu að matsáætlun er fjallað um áhrifasvæði í köflum 1.1 og 5.1. Í kafla 1.1 kemur fram að áhrifasvæði framkvæmdarinnar sé bundið við tiltölulega mjótt belti frá tengivirki við orkuvinnslusvæðið á Reykjanesi að aðveitustöð við línuna Svartsengi-Fitjar. Í kafla 5.1 kemur fram að umfang áhrifasvæðis ráðist m.a. af sjónrænum áhrifum. Í kafla 8.3.2 kemur fram að sjónræn áhrif háspennulínu stafi fyrst og fremst af möstrum og leiðurum og að fyrirhugað sé að gera tölvulíkan af landslagi á stöðum sem séu sérstaklega viðkvæmir. Í umsögn Náttúruverndar ríkisins er bent á að í matsáætlun ætti að koma fram hvernig staðið er að vali þeirra staða sem taldir eru sérlega viðkvæmir og hvernig fyrirhugað er að vinna úr þeim gögnum sem fást með tölvulíkani af landslagi, t.d. hvaða aðferðum verður beitt við að meta hve mikil sjónræn umhverfisáhrif og áhrif á landslagsheild verða. Í svörum framkvæmdaraðila kemur fram að valin verði sjónarhorn sem telja megi líklegt að ferðamenn fari um.

Skipulagsstofnun telur að í tillögu að matsáætlun hefði átt að sýna á uppdrætti þá staði sem framkvæmdaraðili telji sérstaklega viðkvæma og bendir á nauðsyn þess að afmarka áhrifasvæði framkvæmdarinnar í matsskýrslu á uppdrætti með tilliti til sjónrænna áhrifa.

Valkostir

Í tillögu að matsáætlun er fjallað um valkosti í kafla 4. Þar kemur fram að áætlað áhrifasvæði línunnar nái 100 m frá henni til beggja handa og innan þess svæðis sé fyrirhugað að finna línunni stað. Það sé jafnframt það svæði sem mat á umhverfisáhrifum taki til, auk efnistökuastaða. Skipulagsstofnun bendir á að niðurstöður athugana og rannsókna séu m.a. gerðar til þess að skilgreina hugsanlegt áhrifasvæði framkvæmdarinnar, m.a. með tilliti til sjónrænna áhrifa, náttúrufars og fornleifa og gætu þær niðurstöður enn fremur leitt til þess að skoða þyrfti víðara svæði en sem nemur 100 m svæði til beggja handa við þau línustæði sem kynnt eru í tillögu að matsáætlun. Í kafla

4 í tillögu að matsáætlun kemur fram að fjallað verði í matsskýrslu um aðra kosti sem upp komi í matsferlinu. Skipulagsstofnun lítur svo á að eiginlegir valkostir á legu línustæðis hafi ekki verið ákveðnir og verði valdir í ljósi niðurstöðu matsvinnunar.

Í köflum 3.2.5 og 4.1 í tillögu að matsáætlun kemur fram að hluti að línunni verði lagður sem jarðstrengur frá tengivirki við fyrirhugað orkuver á Reykjnesi u.þ.b. að suðurenda Sýrfells en lega hans hafi ekki endanlega verið ákveðin. Í svörum framkvæmdaraðila kemur fram að vegna kostnaðar og tæknilegra erfiðleika við rekstur hafi strenglagn með 220 kV spennu ekki þótt koma til greina á allri línuleiðinni. Skipulagsstofnun telur æskilegt að í matsskýrslu verði greint frá þeim valkosti til samanburðar að leggja háspennulínu í jörðu á fyrirhugaðri línuleið þar sem slík framkvæmd myndi draga verulega úr sjónrænum áhrifum línulagnarinnar á svæði sem er einkum notað til útivistar og ferðamennsku eins og fram kemur í kafla 5.4 í tillögu að matsáætlun.

Gerð vegslóða

Í tillögu að matsáætlun er fjallað um vegslóða í köflum 3.2.6, 4.1 og 4.2. Fram kemur að nýttir verði núverandi vegslóðar með hliðarslóðum að mastursstæðum en leggja þurfi nýja slóða á austari hluta línuleiðanna samkvæmt valkostum 1 og 2 sem kynntir eru í tillögu að matsáætlun. Skipulagsstofnun telur að í tillögu að matsáætlun hefði þurft að sýna núverandi vegslóða á uppdrætti og fjalla um umfang endurbóta á núverandi vegslóða og við lagningu fyrirhugaðra vegslóða. Í matsskýrslu þurfa að koma fram upplýsingar um breidd vegslóða, hvort fyrirhuguð sé uppbygging þeirra og efnisþörf til vegslóðagerðar.

Skipulag

Í tillögu að matsáætlun er fjallað um fyrirbyggjandi skipulagsáætlanir í kafla 5.2. Skipulagsstofnun telur að réttar hefði verið að styðjast við og vísa í auglýst Aðalskipulag Grindavíkur 2000-2020 í umfjöllun um vatnsverndarsvæði í tillögu að matsáætlun en svæðisskipulag Suðurnesja sem er eingöngu leiðbeinandi stefnumörkun hlutaðeigandi sveitarfélaga en ekki bindandi skipulagsáætlun. Í matsskýrslu verði stuðst við fyrrgreint aðalskipulag hvort sem það hefur verið staðfest eða ekki í umfjöllun um vatnsverndunarsvæði, fornleifar, svæði á náttúruminjaskrá o.fl. Bent er á að lega háspennulínunnar skv. syðri leið er ekki í samræmi við fyrirbyggjandi tillögu að Aðalskipulagi Grindavíkur 2000-2020 og verði sá kostur valinn muni það kalla á breytingu á aðalskipulaginu hafi það verið staðfest.

Myndefni

Í matsskýrslu þarf að merkja inn á myndir 2.1. og 2.2 öll örnefni sem fjallað er um í matsskýrslu og eru innan þeirra svæða sem myndirnar ná yfir. Ennfremur þarf að afmarka orkuvinnslusvæði Hitaveitu Suðurnesja á mynd

1.1 og auðkenna háspennulínuna Svartsengi-Fitjar á sömu mynd.

Hólmfríður Sigurðardóttir

Jakob Gunnarsson

Afrit: Grindavíkurborg, Reykjanesbær, Ferðamálaráð, Fornleifavernd ríkisins, Heilbrigðiseftirlit Suðurnesja, Hollustuvernd ríkisins, iðnaðar- og viðskiptaráðuneyti, Löggildingarstofa, Náttúruvernd ríkisins, Bláa lónið, Sigfinnur Snorrason. Línuhönnun.